

ЗАГАЛЬНІ МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Семінарське заняття - форма навчального заняття, за якої викладач організує дискусію навколо попередньо визначеної теми. У процесі цього різновиду занять здійснюється поточний контроль якості знань, застосовуються методичні заходи індивідуалізації навчання.

Одною з форм підготовки до семінарського заняття є самостійна робота студента, яка є важливим засобом оволодіння навчальним матеріалом та засвоєння вмінь, знань та навичок у час, вільний від обов'язкових навчальних занять.

Елементами самостійної роботи може бути:

- робота з текстом лекції;
- вивчення нормативно-правових документів;
- опрацювання основної та додаткової літератури;
- ознайомлення із судовою практикою;
- вирішення ситуаційних завдань;
- оформлення проектів процесуальних документів;
- написання рефератів.

Семінарські заняття можуть проводитись у таких формах:

- класичній формі, яка полягає у постановці викладачем запитань за відповідною темою, та наданням студентами відповідей на ці запитання;
- інноваційних формах: дискусій, конференцій, вирішення проблемних завдань, ділових ігор, прес-конференцій, мозкових штурмів тощо.

При проведенні семінарських занять студенти повинні мати:

- 1) конспект лекцій;
- 2) окремий зошит із належним чином аргументованими письмовими вирішеннями ситуаційних завдань;
- 3) окрему папку з підшитими проектами цивільних процесуальних документів, які оформляються студентами для отримання необхідних практичних навичок застосування набутих теоретичних знань.

Наявність зошиту із вирішеними ситуаційними завданнями та папки з належним чином оформленими процесуальними документами є необхідною умовою отримання студентом позитивної оцінки на екзамені.

Як правило, семінарське заняття включає в себе два логічно пов'язаних блоки:

- 1) обговорення теоретичних питань. Обов'язковим елементом цього блоку семінарського заняття є аналіз судової практики, що стосується розглядуваних питань;
- 2) вирішення ситуаційних правових завдань та обговорення нюансів складання необхідних процесуальних документів.

Крім цього, до кожної теми передбачається реферативна доповідь по одному з питань теми. Доповідь передбачає більш глибоке засвоєння матеріалу і, відповідно, більший час для його підготовки. Як правило, при підготовці доповіді необхідно погодити її тему та отримати консультацію у викладача, який проводить семінарське заняття.

Готуючись до семінарського заняття, необхідно з'ясувати та осмислити зміст кожного питання теми семінарського заняття, основні (ключові) поняття, терміни, категорії й сформулювати власні висновки та пропозиції щодо шляхів правового регулювання цивільних процесуальних відносин за темою семінарського заняття. Такі висновки студент зможе зробити за умови аналізу рекомендованих для опрацювання наукових праць: монографій, наукових статей, інших публікацій у часописах, наукових збірниках, юридичних журналах та газетах.

На семінарському занятті потрібно вчитися формулювати, обґрунтовувати та аргументувати власну точку зору щодо положень нормативно-правових актів, практики застосування чинного цивільного процесуального законодавства, тенденцій його розвитку та удосконалення.

При виступі на семінарському занятті навчальний матеріал слід викладати логічно, послідовно, грамотно, чітко, дотримуючись вимог ораторського мистецтва.

Непідготовленість студента до заняття, а також відсутність на занятті є академічною заборгованістю і вимагає індивідуального відпрацювання теми семінарського заняття. До складання іспиту допускається студент, який не має заборгованості з семінарських занять.

Графік консультацій викладача для відпрацювання пропущеної теми семінарського заняття можна з'ясувати на кафедрі цивільного права та процесу.

На кожному семінарському занятті викладач оцінює підготовлені студентами реферати, їх виступи, активність у дискусії, уміння формулювати і відстоювати свою позицію тощо. Підсумкові оцінки за кожне семінарське заняття вносяться до відповідного журналу.

При виставленні оцінок враховується:

- уміння користуватись нормами Конституції України, джерелами цивільного процесуального права України;
- уміння аргументовано висловлювати власну думку, користуватись правничою літературою, складати тези, готувати короткі доповіді з проблем цивільного процесуального права;
- уміння правильно користуватись цивілістичною термінологією;
- уміння консультувати з питань цивільно-процесуальних правовідносин;
- уміння узагальнювати практику застосування чинного цивільно-процесуального законодавства;
- уміння готувати необхідні процесуальні документи.

Оцінка **“відмінно”** виставляється за таких умов: відповідь повна, правильна, розуміння матеріалу глибоке, основні уміння сформовані та засвоєні; викладення матеріалу логічне, обґрунтоване нормами права, висновки й узагальнення точні й пов'язані з явищами суспільного життя, зі сферою майбутньої діяльності; використання правничої термінології правильне.

Оцінка **“добре”** - відповідь задовольняє вищезазначені вимоги, але виклад недостатньо систематизований, окремі уміння не достатньо сформовані, у визначенні понять та в узагальненнях мають місце окремі неточності, що легко виправляються за допомогою додаткових запитань викладача.

Оцінка **“задовільно”** - відповідь свідчить про розуміння основних положень питання, однак спостерігається значна неповнота знань; визначення понять нечіткі, неточні, уміння сформовані недостатньо, висновки й узагальнення аргументовані слабо, в них допускаються помилки.

Оцінка **“незадовільно”** - відповідь неправильна, знання мають фрагментарний, неповний характер, студент показує незнання основного матеріалу з навчальної дисципліни, грубі помилки у визначенні понять, невміння працювати з джерелами цивільного процесуального права.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

Модуль №1 «Загальна частина Цивільного процесуального права» (5-й семестр):

Змістовий модуль 1.1 «Теоретичні основи цивільного процесу»

Тема 1. Цивільне процесуальне право як галузь права (Л-2; С-2; СР-8);

Тема 2. Принципи цивільного процесуального права (Л-2; С-2; СР-8);

Тема 3. Цивільні процесуальні правовідносини (Л-2; С-2; СР-4);

Тема 4. Цивільне судочинство (Л-2; С-2; СР-4).

Змістовий модуль 1.2 «Суб'єкти цивільного процесу»

Тема 5. Суд як обов'язковий суб'єкт цивільних процесуальних правовідносин (Л-2; С-2; СР-4);

Тема 6. Сторони у цивільному процесі (Л-2; С-2; СР-4);

Тема 7. Треті особи у цивільному процесі. Процесуальне правонаступництво (Л-2; С-2; СР-4);

Тема 8. Інші учасники цивільного процесу (Л-2; С-2; СР-6).

Тема № 9. Процесуальне представництво (Л-2; С-2; СР-4);

Тема № 10. Органи та особи, яким законом надано право захищати права, свободи та інтереси інших осіб або державні чи суспільні інтереси (Л-2; С-2; СР-4);

Змістовий модуль 1.3 «Загальні положення цивільного процесу»

Тема 11 Підсудність цивільних справ (Л-2; С-2; СР-10);

Тема 12. Докази і доказування в цивільному процесі (Л-2; С-4; СР-8);

Тема 13. Цивільні процесуальні строки (Л-2; С-2; СР-6);

Тема 14. Судові витрати (Л-2; С-2; СР-4);

Тема 15. Судові виклики і повідомлення. Заходи процесуального примусу (Л-2; С-2; СР-6).

Модульна контрольна робота (С-2).

Всього за 5-й семестр: Л-30; С-30; СР-84.

Модуль №2 «Особлива частина Цивільного процесуального права» (7-й семестр):

Змістовий модуль 2.1 «Позовне провадження»

Тема 16. Позов як основа позовного провадження (Л-2; С-2; СР-4);

Тема 17. Пред'явлення позову та відкриття провадження у справі (Л-2; С-2; СР-4);

Тема 18. Провадження у справі до судового розгляду (Л-2; С-2; СР-10);

Тема 19. Судовий розгляд цивільних справ у суді першої інстанції (Л-4; С-4; СР-6);

Тема 20. Судові рішення (Л-2; С-2; СР-8).

Змістовий модуль 2.2 «Непозовні види цивільного судочинства. Перегляд судових рішень»

Тема 21. Наказне провадження (Л-2; С-2; СР-4);

Тема 22. Окреме провадження (Л-4; С-4; СР-8);

Тема 23. Апеляційне провадження (Л-2; С-2; СР-6);

Тема 24. Касаційне провадження (Л-2; С-2; СР-6);

Тема 25. Перегляд судових рішень Верховним судом України. Провадження у зв'язку з нововиявленими обставинами (Л-2; С-2; СР-8).

Змістовий модуль 2.3 «Виконавче провадження. Інші питання цивільного судочинства»

Тема 26. Виконавче провадження (Л-2; С-2; СР-12);

Тема 27. Відновлення втраченого судового провадження (Л-2; С-2; СР-4);

Тема 28. Провадження у справах за участю іноземних осіб. Визнання та виконання рішень іноземних судів в Україні. (Л-2; С-2; СР-4).

Модульна контрольна робота (С-2).

Всього за 6-й семестр: Л-30; С-30; СР-84.

Умовні позначення: Л - лекція; С - семінар; СР - самостійна робота.